

Yttrande från Sydöstra Skånes samarbetskommitté gällande Trafikverkets Inriktningsunderlag för infrastrukturplaneringen för perioden 2026–2037

Sydöstra Skånes Samarbetskommitté (SÖSK), som består av Simrishamn, Sjöbo, Tomelilla och Ystads kommuner, har tagit del av Inriktningsunderlaget för perioden 2026–2037 och lämnar följande gemensamma yttrande för att tydligt markera behovet av utökad ram för kommande nationell och regional plan. SÖSK ställer sig bakom Region Skånes yttrande och ser stort behov av att investeringar prioriteras i objekten som redovisas nedan.

Sydöstra Skånes utgångspunkter

God tillgång till infrastruktur, med hög kvalitet som ger korta restider, är en väsentlig förutsättning för såväl sydöstra Skånes fortsatta utveckling som för Skånes och Sveriges utveckling i stort. Infrastrukturen i sydöstra Skåne innehåller flera viktiga länkar som har stor betydelse för relationer inom sydöstra Skåne, men även för resor och transporter till och från övriga Skåne, Sverige och Europa. De skånska hamnarna, däribland Ystad hamn, har stor betydelse för tillväxten i Sverige.

I sydöstra Skåne finns infrastruktur med betydande utmaningar som även påverkar resten av Skåne, Sverige och Europa. Tillgängligheten till och från andra delar av Skåne och Köpenhamnsregionen är otillfredsställande, vilket tydligt framgår av stora variationer i hastighetsbegränsningarna på vägarna och bristande robusthet på både väg och järnväg. Dessa faktorer resulterar i förlängda restider och komplicerar pendlingsmöjligheterna för invånarna. Långväga gods- och persontransporter på väg är omfattande i sydöstra Skåne, bland annat till och från Polen och Bornholm via Ystad hamn. Detta ställer krav på säkra och robusta vägar.

Sydöstra Skåne ligger i ett utsatt läge utifrån ett säkerhetsstrategiskt perspektiv. I en krissituation är det av yttersta vikt att transportsystemet är robust så att samhällsviktiga funktioner kan upprätthållas.

Sydöstra Skånes synpunkter

Den transportinfrastruktur som finns idag behöver underhållas och förstärkas så att den kan användas mer effektivt och hållbart. Men det krävs också nya investeringar i väg- och järnvägsinfrastruktur, kollektivtrafik och cykelinfrastruktur. Med hänsyn till de stora infrastrukturutmaningar våra kommuner står inför ser vi stort behov av en utökad ram för både nationell och regional plan.

Sydöstra Skånes prioriterade åtgärder

Kommunerna i sydöstra Skåne har tre prioriterade objekt där åtgärder behöver genomföras inom ramen för nationell och regional plan:

- E65 (Ystad - Malmö)
- Ystad-Österlenbanan
- Väg 11

E65 (Ystad-Malmö)

E65 går från Malmö via hamnen i Ystad och vidare mot Polen och södra Europa. Vägen är ett riksintresse och ingår i det av EU utpekade Trans European Network. Ystad hamn är en viktig länk för att binda samman Skåne och Sverige med Bornholm, Polen och Centraleuropa. Stråket är av stor betydelse för godstransporter och därmed för Sveriges export och import. Det utgör dessutom ett viktigt stråk för persontransporter, specifikt för pendling, mellan sydöstra Skåne, Bornholm, västra Skåne och Köpenhamn. Dagens utformning i kombination med höga flöden, långsamtgående fordon samt trafikfarliga korsningar påverkar tillgängligheten negativt och ger en sårbar trafiksituation. Utformningen innebär också hög risk för olyckor. Framtidens ökande trafikmängder, som exempelvis inkluderar större fartyg, innebär nya krav på E65.

En åtgärdsvalsstudie (ÅVS) pågår för sträckan emellan Lemmeströ och Ystad. De åtgärder som föreslås i studien behöver finnas med i kommande nationella plan.

Ystad-Österlenbanan (Simrishamn – Tomelilla – Ystad - Malmö)

Ystad/Österlenbanan förbinder sydöstra Skåne, inklusive den regionala kärnan Ystad, med tillväxtmotorerna Malmö och Köpenhamn. Idag råder kapacitetsbrist i stråket vilket påverkar robustheten och punktligheten på banan negativt. Trots att investeringar har gjorts under 2017–2022 kvarstår stora problem med punktligheten och inställda avgångar. En satsning på Ystad-Österlenbanan är avgörande för att säkerställa dagens behov samt för att möta framtidens utmaningar. Satsningar kan särskilt avlasta Malmö-Lund-området från biltrafik.

År 2018 togs en ÅVS fram för stråket. Åtgärderna enligt framtagna ÅVS fokuserar på kortare restid, ökad robusthet och tillförlitlighet. Slutmålet är dubbelspår på hela Ystadbanan samt ett flertal åtgärder på Österlenbanan. Prioriterad första åtgärd är partiellt dubbelspår på Ystadbanan sträckan Skurup – Rydsgård och behöver finnas med i kommande nationella plan.

Väg 11 (Simrishamn – Tomelilla - Sjöbo - Malmö/Lund)

Väg 11 är en viktig regional länk för arbetspendling, godstrafik samt fritids- och serviceresor som binder samman Skånes östra delar med Malmö/Lund och Köpenhamnsregionen. Idag råder det stora brister i tillgängligheten som en direkt konsekvens av de långa restiderna mellan de sydöstra delarna av stråket och Malmö/Lund, i synnerhet påverkar detta kollektivtrafiken i stråket. Köpenhamns arbetsmarknad är med dagens förutsättningar inte tillgänglig för sydöstra Skåne. I delar av stråket råder kapacitetsbrist. I kommande regional plan behöver satsningar göras på väg 11 så att stråket uppnår god tillgänglighet och trafiksäkerhet och erbjuder en attraktiv restid.

Ett flertal ÅVS:er har gjorts på sträckan men ytterligare utredningsbehov finns. I kommande regional plan behöver satsningar göras på väg 11 enligt avslutade ÅVS:er så att stråket uppnår god tillgänglighet och trafiksäkerhet och erbjuder en attraktiv restid.

För kommunerna i sydöstra Skåne:

Simrishamns kommun

Jeanette Ovesson, kommunalråd Pia Ingvarsson, oppositionsråd

Sjöbo kommun

Magnus Weberg, kommunalråd André af Geijerstam, oppositionsråd

Tomelilla kommun

Per-Martin Svensson, kommunalråd Sara Anheden, oppositionsråd

Ystads kommun

Paula Nilsson, kommunalråd Kevin Rasmussen, oppositionsråd

